

Referat

Møte om: Halvårlig politisk møte mellom sametingspresident Egil Olli og statsråd Rigmor Aasrud

Saksnr.:

Tilstede: **Fra Sametinget**

Sametingspresident Egil Olli
Fungerende visepresident Marianne Balto
Rådsmedlem Vibeke Larsen
Rådsmedlem Ellinor Marita Jåma
Fungerende rådsmedlem Alf Isaksen
Direktør Rune Fjellheim
Avdelingsdirektør Tommy Somby
Avdelingsdirektør Anne Britt K. Hætta
Avdelingsdirektør Magne Svineng
Underdirektør Inga Margrethe Eira Bjørn
Kommunikasjonsdirektør Jan Roger Østby
Rådgiver Liss Ellen Ramstad

Fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet:

Statsråd Rigmor Aasrud
Statssekretær Raimo Valle
Politisk rådgiver Trond Blattmann
Departementsråd Karin Moe Røisland
Ekspedisjonssjef Petter Drefvelin
Avdelingsdirektør Bjørn Olav Megard
Avdelingsdirektør Ninni Kate Rognli
Underdirektør Hans Erik Børresen
Seniorrådgiver Anneline Ulfrstad
Seniorrådgiver Nancy Vibeke Olsen

Dato: 14.12.2010

Møteleder: Statsråd Rigmor Aasrud

Referent: Hans Erik Børresen

1. Faglig analysegruppe

Leder av faglig analysegruppe Jon Todal, og Paul Inge Severeide fra SSB redegjorde for hovedtendensene innen folketallsutviklingen i samiske områder og språkvalg i grunnskolen de siste årene. Hovedtendensen er at folketallet synker i STN-områdene, særlig pga. at yngre flytter ut. Det fører til fødselsunderskudd og en aldrende befolkning. Når det gjelder språkvalg i grunnskolen, er hovedtendensen at antall elever som velger samisk som andrespråk er sterkt synkende etter at Kunnskapsløftet ble innført i 2005.

Analysegruppas funksjonstid løper ut høsten 2011 og det må oppnevnes en gruppe for en ny periode. Det er derfor nå et godt tidspunkt å starte drøftinger om hvordan Faglig analysegruppe kan bidra til Sametingets og departementenes behov når det gjelder kunnskapsbehov og analyser, samt eventuelle justeringer i mandatet, slik at dette er på plass når Faglig analysegruppe oppnevnes for en ny periode. En bør også vurdere tidspunktet for fremleggelse av rapporten opp mot arbeidet med budsjettet.

Konklusjon:

- Sametinget og Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet starter et arbeid med sikte på enighet om hvordan analysegruppa kan bistå Sametinget og departementene når det gjelder kunnskapsbehov og analyser. Aktuelle departementer vil bli trukket inn i arbeidet. Saken tas opp igjen på neste halvårlige politiske møte, i juni 2011.
- Det er enighet om at Faglig analysegruppes rapport blir et fast punkt på de politiske møtene i desember.

2. Nordisk samekonvensjon

Statsråden understreket at vi står foran et krevende arbeid. Arbeidet med mandat og instruks vil starte med det første. Fra den norske regjeringens side er det i utgangspunktet et siktemål at konvensjonen ikke skal innebære nye folkerettslige forpliktelser for Norge. Samtidig er det et mål for den norske regjeringen at vesentlige standarder i ILO-169 ikke skal svekkes, f.eks. når det gjelder konsultasjonsplikten eller retten til land og vann.

Fra Sametinget ble det lagt vekt på at det er 3 stater og 3 sameting som skal forhandle om de forslagene som ligger på bordet. Sametinget ga videre uttrykk for at det er vilje til å søke etter løsninger man komme til enighet om.

Statsråden orienterte om at det tas sikte på at forhandlingsdelegasjonen skal oppnevnes i kgl. res. i januar.

Konklusjon:

- Sametinget og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet er enige om at Sametinget innen 14. januar skal oversende forslag til to medlemmer til forhandlingsdelegasjonen. Sametinget orienterte om at man tar sikte på å foreslå en mann og en kvinne.

3. Arbeidet med samiske språk

Departementet skal legge fram rapport på handlingsplan for samiske språk, og det tas sikte på framleggelse 10. februar.

Det er bevilget til sammen 23 mill. kroner over Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets budsjett 2009, 2010 og 2011 til oppfølging av handlingsplanen for samiske språk. Over halvparten, 12 mill. kroner, er overført til Sametinget.

Fra Sametinget ble det presisert at samarbeidet med Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet er viktig. Videre er det viktig at alle tre språk omfattes og at det gjelder alle områder, ikke bare forvaltningsområdet for samiske språk.

Sametinget tar sikte på å arrangere et språkseminar i slutten av mars.

Sametinget orienterte videre om at Sametinget forlenger avtalen med Divvun med et halvt år for å ivareta de ansattes interesser og den kompetansen de innehar, ettersom overgangen til Tromsø universitet ikke er avklart.

I forbindelse med oppfølgingen av Handlingsplan for samiske språk har Sametinget, Kunnskapsdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet på administrativt nivå drøftet muligheten for å igangsette en felles språkundersøkelse. Alle tre parter er innstilt på å bidra finansielt til en slik undersøkelse.

Konklusjon:

- Sametinget, Kunnskapsdepartementet og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet utarbeider i samarbeid et konkurransegrunnlag innen 15. januar. Resultatet av undersøkelsen skal foreligge i løpet av 2011 og resultatene av arbeidet presenteres på det politiske møtet mellom Sametinget og Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i desember 2011.

4. Budsjettprosedyrer

Sametinget er av den oppfatning at verken dagens budsjetttrutiner eller den skissen med nye budsjettprosedyrer som departementet har lagt fram for Sametinget, er tilstrekkelig for å ivareta de folkerettslige forpliktelsene.

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet pekte på at finansministeren ikke har møte med andre parter i budsjettprosessen utenom departementene.

Sametinget tok opp den utfordringen Sametinget har ved at det oppstår misnøye i det samiske samfunnet når det brer seg en oppfatning om at samiske institusjoner blir hengende budsjettmessig etter sammenlignbare institusjoner som ikke ligger under Sametinget. Sametinget er skuffet over at Sametingets budsjett ikke ble økt siste år som en del av kulturløftet. Det er fra noen hold reist spørsmål om Sametinget bør tilbakeføre ansvar for enkelte forvaltningsoppgaver til departementene.

Statsråden viste til at nær sagt alle i samfunnet forventer seg mer penger til sine områder enn det er mulig å få til. Det ble pekt på at det er viktig i denne situasjonen å se på hvordan den eksisterende budsjettprosedyremodellen kan forbedres. Det ble videre pekt på at det ikke er aktuelt å gå inn på en modell med forhandlinger om Sametingets budsjett eller om forslaget til bevilgninger til samiske formål, samt at regjeringens holdning ligger i den forelagte skissen. Statsråden gjorde oppmerksom på at selv om spørsmålet om konsultasjonsplikt i budsjettsaker har vært drøftet av en arbeidsgruppe med representanter for departementene og Sametinget, så har regjeringen ikke tatt stilling til om det foreligger en plikt til å konsultere Sametinget om regjeringens årlige budsjettforslag til bevilgninger til samiske formål.

Finansdepartementet har stilt seg positiv til å kunne bidra sammen med Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet i utformingen av innspill fra Sametinget om budsjettbehov.

Konklusjon:

- Det er enighet om at Sametinget og Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet ser nærmere på hvordan Faglig analysegruppe kan brukes i budsjettsammenheng.
- Det ble konstatert at det ikke er enighet mellom Sametinget og regjeringen om hvordan det videre arbeidet med budsjettprosedyrer for samiske saker skal legges opp.
- Statsråden anmodet Sametinget om å se nærmere på muligheten for å drøfte saken på grunnlag skissen som tidligere er oversendt.

5. Eventuelt

Fra Sametinget ble det orientert om at man i Russland har etablert et Sameting med 9 medlemmer som fungerer overfor myndighetene. De er avhengig av støtte fra de nordiske land, de får ikke økonomisk støtte fra Russland. Utenriksdepartementet vil bli orientert om saken på kommende dialogmøte 16. desember. Statsråden viste til at Norge har et bredt samarbeid med Russland og at det er hensiktsmessig at Utenriksdepartementet har ansvaret for saker som gjelder Russland.